

Kristinoppikoulun opetussuunnitelma

Kristinoppikoulun yleistavoitteet

Kristinoppikoulu on Kirkon kasteopetusta. Sen tavoitteena on syventää nuoren ortodoksista identiteettiä ja sitouttaa nuoria Kirkon elämään. Kirkon kannalta kristinoppikoulu on ainutlaatuinen mahdollisuus tavoittaa 15-vuotiaat kirkon jäsenet. Leirillä on mahdollisuus varmistaa, että nuorilla on realistinen ja ajantasainen käsitys omasta kirkostaan ja kutsua kirkon elämään nekin, jotka eivät ole olleet kovin aktiivisia ennen leiriä. Nuorelle kristinoppikoulu on erinomainen mahdollisuus tutustua paitsi oman ikäisiinsä ortodokseihin, myös Kirkkoon yhteisönä, jossa jokaiselle on tilaa iästä, sukupuolesta tai muista ominaisuuksista riippumatta.

Opetussuunnitelma

Oppiminen kristinoppikoulussa perustuu kristilliseen ihmiskuvaan: ihmiseen sielun, ruumiin ja hengen kokonaisuutena, joka on kutsuttu vapauteen ja rakkauteen. Kokemusta Jumalasta tai uskoa ei voi siirtää toiselle, mutta Jumalan ja Kirkon luokse voidaan ohjata. Yhteys Jumalaan ei ole tiedollista ymmärrystä, vaan se muotoutuu ihmisen eri ikävaiheissa ja elämäntilanteissa eri tavoin. Tämän vuoksi tiedollista ainesta tulee kristinoppikoulussa käsitellä nuorten ehdoilla. Pedagogisesti hedelmällisintä on lähestyä asioita nuorten kokemusmaailmasta käsin, edeten siitä Kirkon opin keskeisiin kohtiin.

Suunnitelma esittää vähimmäisvaatimukset kristinoppikoulun sisällöstä, puitteista ja pituudesta.

- Suomalaisten 15-vuotiaiden osallistuminen rippikouluun, tai enenevässä määrin eri katsomusten järjestämään vastaavaan toimintaan, on vahva osa maamme nuorisokulttuuria. Vakiintuneen käytännön mukaan kristinoppikouluun kutsutaan osallistumisvuonna 15 vuotta täyttävät.
- Kristinoppikoulu on nykyään useimmiten nimenomaan leiri ja siihen myös piispainkokous edelleen ohjaa. Leirimuodon lähtökohtana on sosiaalistuminen, jota edistää yhteisten vuorokausien viettäminen kotioloista poikkeavissa olosuhteissa yhdessä vertaisryhmän kanssa.
- Kristinoppileirin tavoiteryhmäkoko on 25 leiriläistä. Tämän vuoksi pienempiä seurakuntia kannustetaan yhteistyöhön toisten seurakuntien kanssa. Suurempia seurakuntia edellytetään huolehtimaan siitä, että leirejä järjestetään vuoden mittaan tarpeeksi monta, jotta ryhmäkoot eivät kasva yli 35 leiriläisen.
- Leirin ehdoton vähimmäispituus on 8 vuorokautta. Päätöspäivä ei ole leiripäivä, ellei sitä järjestetä leiripaikassa. Tätä lyhyemmällä leirillä ei ehdi muodostua luottamuksellisia suhteita leiriläisten kesken ja henkilökunnan kanssa, eikä ehditä käsittelemään asioita rauhassa ja käymään niitä läpi myös käytännössä. Varsinaisen leirin lisäksi suositellaan mahdollisuuksien mukaan järjestämään ennakko- ja jälkitapaamisia omassa lähikirkossa (-yhteisössä), jotta kristinoppikoulun tavoite seurakuntayhteyden luomisesta voisi toteutua.
- Leirillä tulee olla riittävä määrä luotettavia aikuisia ja koulutettuja ohjaajia. 25 leiriläisen leirillä on vähintään leirinjohtaja, pappi, kanttori, sekä 8 ohjaajaa, joista vähintään 4 täysi-ikäisiä. Leirillä on johtaja, joka huolehtii käytännön asioiden toimimisesta, jotta pappi voi keskittyä hengellisiin tehtäviin. Voimassaolevat turvallisuus- ja vastaavat säännökset tulee ottaa huomioon jo henkilökunnan valinnassa ja leirin kaikissa tilanteissa.
- Kristinoppikouluvaihtoehtoista ilmoitetaan koko ikäluokalle edellisen vuoden syksynä.
- Kristinoppikoulu on seurakunnalle ja Kirkolle ainutlaatuinen mahdollisuus tavoittaa lähes koko 15-vuotiaiden ikäluokka. Tätä mahdollisuutta ja leirin positiivista henkeä kannattaa hyödyntää kutsumalla nuoret kristinoppileirin jatkotapahtumaan, nuortentapahtumiin ja muuhun seurakunnan toimintaan.

- Yhdessä tekeminen on kristinoppikoulun tärkein menetelmä. Eri muodoissa toteutettujen toimintojen lomassa tärkeitä ovat myös opetustuokiot, joiden puitteissa voidaan koota tehtyjä havaintoja johdonmukaisiksi kokonaisuuksiksi. Leirillä on tärkeää, että opintosisällön lisäksi on sopivasti vapaamuotoisempaa tekemistä ja erityisesti alkuun ohjattua tutustumista toisiin leiriläisiin ja ohjaajiin. Keskustelut ovat luonteva tapa käsitellä asioita.
- Kristinoppikouluja tulee arvioida. Palautetta kerätään sekä henkilökunnalta että osallistujilta ja toimintaa kehitetään tarpeen mukaan.

Opetuksen tavoitteet ja sisällöt

Ihminen, Jumala ja luomakunta

Tavoitteet

Nuori tuntee

- ortodoksisen ihmiskäsityksen perusteet ja siitä nousevan ihmisarvon käsitteen
- syntiinlankeemuskertomuksen ja sen seuraukset ihmiselle ja luomakunnalle.

Nuori hahmottaa

- mitä on usko ja mikä on sen suhde empiiriseen tietoon
- kristillisen käsityksen Jumalasta Kolminaisuutena ja Luojana
- Jumalan, ihmisen ja luomakunnan keskinäisen suhteen
- opin Jeesuksesta Kristuksesta Jumalan Poikana ja maailman Vapahtajana.

Sisällöt

- Ortodoksinen ihmiskäsitys
- Jumalakuva

Eettiset kysymykset

Tavoitteet

Nuori

- saa tietoa Kirkon opetuksesta oman kehitystasonsa mukaisesti
- hahmottaa ajankohtaisia ja yleisiä eettisiä kysymyksiä sekä niiden suhdetta ortodoksisen pelastuskäsitykseen
- osaa soveltaa kristillistä lähimmäisenrakkautta vaikeisiinkin moraalisiin kysymyksiin
- nuori tuntee vainajien ja myös elävien läheisten puolesta rukoilemisen keskeisimmän idean.

Sisällöt

- Etiikka, ajankohtaiset kysymykset
- Kuolema ja vainajien muistelu

Pyhät mysteeriot

Tavoitteet

Nuori ymmärtää

- kasteen ja mirhavoitelun porttina Kirkon jäsenyyteen, uudestisyntymisenä Jumalan valtakuntaan
- liturgiaan osallistumisen ja ehtoollisen merkityksen kristillisen elämän keskuksena
- katumuksen merkityksen osana ortodoksin elämää ja syntiinlankeemuksen seurauksista parantumista
- avioliiton mysteerion merkityksen miehen ja naisen liittona, joka on osa Kirkon salaisuutta.

Nuori tietää

- miten katumuksen mysteeriossa käytännössä toimitaan ja miten synnintunnustukseen pääsee osallistumaan leirin jälkeen
- kummiuden merkityksen niin lapselle kuin aikuisenakin kastettavalle/kirkkoon liittyvälle.

Nuori tunnistaa

- sairaanvoitelun Kirkon pyhänä mysteeriona ja osana syntiinlankeemuksen seurauksista parantumista
- pappisuuden pyhänä mysteeriona, ei niinkään virkana tai ammattina.

Sisällöt

- Kaste & mirhavoitelu
- Ehtoollinen
- Katumuksen mysteerio
- Sairaanvoitelu
- Avioliitto
- Pappuus

Ajan pyhittäminen

Tavoitteet

Nuori ymmärtää

- yhteisen ja yksityisen rukouksen merkityksen
- että palvelusten toimittamiseen osallistuvat kaikki.

Nuori tuntee

- eri tilanteisiin tarkoitettuja jumalanpalveluksia (esim. vuorokauden kierto, vedenpyhitys).
- kirkkorakennuksen tarkoituksen jumalanpalveluspaikkana
- kirkollisia tapoja, kirkkorakennusta ja jumalanpalveluksia siinä määrin, että kokee olonsa jumalanpalveluksessa luontevaksi
- keskeisimmät kirkkoveisut ja löytää ne hartauskirjasta
- osallisuutta jumalanpalveluksiin.

Nuori tietää

- mikä Raamattu on, mistä se koostuu ja mistä se kertoo
- miten ja missä Raamattua käytetään.
- oman nimipäivänsä ja taivaallisen esirukoilijansa, sekä tämän elämäntarinan pääpiirteet (miksi hän on pyhä)
- mikä ikoni on ja miksi niitä on
- miten muistelukirjaa/esirukouslappuja käytetään.

Sisällöt

- Jumalanpalvelukset
- Raamattu
- Resitatiivi & kirkkolaulu
- Kirkkorakennus ja tavat
- Taivaalliset esirukoilijat, ortodoksinen nimipäivä
- Ikonit

Ortodoksinen maailma

Tavoitteet

Nuori

- ymmärtää että ortodokseja on maailmanlaajuisesti paljon
- tietää mihin seurakuntaan, hiippakuntaan, kirkkoon ja patriarkaattiin itse kuuluu.

Sisällöt

- Suomen hiippakunnat ja piispat, sekä seurakunnat
- Vanhat patriarkaattit, mahdollisuuksien mukaan muitakin
- Ortodoksienemmistöiset maat